

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ МОН України 06.10.2010 № 930

Наказ МОН, молоді та спорту України 20.12.2012

№1473

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

14 грудня 2010 р. №1255/18550

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

10 січня 2012 р. за № 14/20327

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО АТЕСТАЦІЮ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ІЗ ЗМІНАМИ ДО НЬОГО

(з коментарями)

Укладачі коментарів: Л.Козлова, О.Мизюк

Зміст Типового положення	Коментарі*
І. Загальні положення 1.1. Це Типове положення визначає порядок проведення атестації педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації незалежно від підпорядкування, типів і форм власності,	*в коментарях ПП - педпрацівник АК – атестаційна комісія ат.л. – атестаційний лист ВНЗ – вищі навчальні заклади ВО – відділ освіти

навчально-методичних (науково-методичних) установ і закладів післядипломної освіти, спеціальних установ для дітей, а також педагогічних працівників закладів охорони здоров'я, культури, соціального захисту, інших закладів та установ у штаті яких є педагогічні працівники (далі - навчальні та інші заклади). 1.2. Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.	н.з. – навчальний заклад ПМПК – психолого-медико-педагогічна консультація П.1.1 вилучити «педагогічної»
1.3.Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного <u>підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу.</u>	таке формулювання слід зазначати в наказі про атестацію
1.4. Основними принципами атестації є відкритість та колегіальність, гуманне та доброзичливе ставлення до педагогічного працівника, повнота, об'єктивність та системність оцінювання його педагогічної діяльності.	керуватись даними принципами в роботі АК

1.5.<u>Атестація педагогічних працівників навчальних та інших закладів є обов'язковою.</u>	незалежно від бажання (небажання) ПП він повинен пройти чергову атестацію 1 раз на 5 років, тому дирекція повинна скласти перспективний графік атестації ПП, відмови від атестації не може бути
1.6. Атестація може бути черговою або позачерговою. <u>Чергова атестація здійснюється один раз на п'ять років.</u>	два види атестації – чергова і позачергова (протокольної атестації немає)
1.7. <u>Умовою чергової атестації педагогічних працівників є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації</u> на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів. Ця вимога <u>не розповсюджується на педагогічних працівників, які працюють перші п'ять років після закінчення вищого навчального закладу.</u>	умова атестації – обов'язкова наявність відповідних курсів, ст. 57 ЗУ «Про освіту» гарантує підвищення кваліфікації ПП не рідше одного разу на 5 років; для ПП, які закінчили ВНЗ (денна і заочна форма) і прийшли на роботу в н.з. атестація може відбутись без курсів перші 5 років їх роботи на даній педагогічній ----посаді.,якщо диплом відповідає посаді П 1,7 абзац 3 вилучити (щодо стажування викладачів ВНЗ І-ІІ р.а.)
1.8. <u>Позачергова атестація проводиться за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної категорії (тарифного розряду)</u> або за поданням керівника чи педагогічної ради навчального закладу з метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. <u>Позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної</u>	позачергова атестація за бажанням ПП – лише з метою підвищення кв. категорії (про присвоєння педзвання мова не йде); заяву про позачергову атестацію <u>на підвищення категорії (тариф. розряду)</u> ПП пише особисто (не раніше ніж через два роки від попередньої, тобто з моменту видачі наказу за підсумками попередньої атестації має

<u>категорії</u> може проводитися <u>не раніш</u> як через <u>два роки</u> після присвоєння попередньої.	пройти 2 роки). Також педрада або керівник може подати в АК подання про присвоєння кв.кат. <u>чи педзвання</u>, або про зниження раніше присвоєної категорії окремим ПП. Таке рішення педрада повинна прийняти в серпні, оскільки п. 3.1. передбачає строк подання в АК до 10 жовтня Педзвання позачергово - лише з ініціативи педради, або керівника П 1.8 слово «три» замінити словом «два»
1.9. Центральні органи виконавчої влади, у підпорядкуванні яких є навчальні та інші заклади, на підставі цього Типового положення за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти можуть розробляти свої положення про атестацію педагогічних працівників, в яких визначаються умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій, педагогічних звань з урахуванням особливостей і специфіки їх роботи.	П. 1.9 слова «Міністерством освіти і науки України» замінити словами «центральним органом виконавчої влади у сфері освіти»
II. Порядок створення та повноваження атестаційних комісій 2.1. Для організації та проведення атестації педагогічних працівників у навчальних та інших закладах, органах	нова назва АК (I рівня, II рівня, III рівня)

управління освітою щороку <u>до 20 вересня</u> створюються атестаційні комісії I, II і III рівнів.	
2.2. <u>Атестаційні комісії I рівня</u> створюються у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, навчально-методичних (науково-методичних) установах, закладах післядипломної педагогічної освіти, спеціальних установах для дітей, а також закладах охорони здоров'я, культури, соціального захисту та інших закладах і установах, у штаті яких є педагогічні працівники.	АК в навчальних закладах називаються «Атестаційна комісія I рівня СЗШ №121 м. Львова»
2.3. <u>Атестаційні комісії II рівня</u> створюються у відділах освіти районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, інших підрозділах місцевих органів виконавчої влади та виконавчих органів рад, у підпорядкуванні яких перебувають навчальні та інші заклади.	АК II рівня відділу освіти Сихівської райадміністрації м. Львова
2.4. <u>Атестаційні комісії III рівня</u> створюються в Міністерстві освіти і науки Автономної Республіки Крим, управліннях освіти і науки <u>обласних</u> , Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших	АК III рівня № 1 Головного управління освіти і науки Львівської ОДА

відповідних структурних підрозділах місцевих органів виконавчої влади.	
2.5. Центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковано навчальні та інші заклади, створюють атестаційні комісії у відповідних міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади або делегують свої повноваження атестаційним комісіям III рівня .	П.2,5 слова « органів управління освітою » замінити цифрою і словом « III рівня »
2.6. Атестаційні комісії усіх рівнів <u>створюються у складі:</u> голови, заступника голови, секретаря, членів атестаційної комісії. Головою атестаційної комісії є керівник (заступник керівника) навчального закладу або відповідного органу управління освітою. <u>Про створення атестаційної комісії та затвердження її складу видається наказ. Кількість членів атестаційної комісії не може бути меншою п'яти осіб.</u>	Кількість членів АК – 5 і більше Головою АК є керівник н.з., але може бути заступник керівника Створення АК, затвердження її складу – наказ керівника. до 20 вересня Склад АК ні з якими органами не погоджується. П.2.6 слово «семи» замінити словом «п'яти»
2.7. Атестаційні комісії усіх рівнів формуються з педагогічних працівників навчальних та інших закладів, працівників відповідних органів управління освітою, представників відповідних профспілкових органів , методичних та психологічних служб. До складу атестаційних комісій також можуть входити представники наукових та інших установ, організацій об'єднань громадян (за згодою).	врахувати при формуванні АК хто, згідно з цим пунктом, має входити до її складу: ПП, спеціалісти ВО, представники Проф. органів, голови ШМО (керівники РМО), методисти методкабінетів, практичні психологи, а також представники громадських об'єднань, представники наукових установ (за згодою)

	П.2.7 слово «профспілок» замінити словами «відповідних профспілкових органів»
2.8. Атестаційні комісії усіх рівнів <u>створюються на один рік</u> до формування нового складу атестаційної комісії. Персональний склад атестаційних комісій протягом року може змінюватися.	якщо АК створена 18.09.2011р. то термін її повноважень – до формування нового складу АК (видання нового наказу про створення АК); склад комісії впродовж року може змінюватись (про це видається відповідний наказ керівника «Про внесення змін і доповнень до складу атестаційної комісії I рівня СЗШ № 111»
2.9. Педагогічні працівники, які входять до складу атестаційної комісії, атестуються на загальних підставах та <u>не беруть участі у голосуванні щодо себе.</u>	якщо член АК атестується, то на підсумковому засіданні щодо прийняття рішення про результат атестації цей член АК за себе не голосує .
2.10. <u>Якщо кількість педагогічних працівників</u> навчального та іншого закладу становить <u>менш як 15 осіб</u> , їх атестація проводиться атестаційними комісіями I рівня, визначеними відповідним органом управління освітою, або атестаційними комісіями II рівня.	в н.з., де менше 15 ПП на час формування АК (до 20 вересня), АК I рівня не створюється. Атестація ПП даного н.з. проводить комісія II рівня (або АК I рівня в опорній школі – таке рішення приймає відповідний орган управління освітою своїм наказом)
2.11. Атестація педагогічних працівників <u>притулків для дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей, центрів медико-соціальної реабілітації дітей закладів охорони здоров'я, соціально-реабілітаційних центрів</u>	Якщо в районі є вказані заклади, то атестація педпрацівників, які працюють в таких закладах, проводиться АК II рівня

(дитячих містечок) здійснюється атестаційними комісіями II рівня за місцезнаходженням цих установ.	
2.12. Атестаційні комісії I рівня мають право: 1) атестувати педагогічних працівників на відповідність займаній посаді; 2) присвоювати <u>кваліфікаційні категорії "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії"</u> (атестувати на відповідність раніше присвоєним кваліфікаційним категоріям); 3) <u>порушувати клопотання</u> перед атестаційними комісіями II, III рівнів (якщо навчальні та інші заклади перебувають в управлінні Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, органів управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади), атестаційними комісіями центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані навчальні заклади, <u>про присвоєння педагогічним працівникам кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії"</u> (про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії") та <u>про присвоєння педагогічних звань</u>.(про	права АК I рівня визначені цими трьома пунктами ,а також не відповідає раніше присвоєній категорії (II та I кат). Атестує практичних психологів, соц.педагогів. Клопотання (письмове) на ім'я голови АК II рівня подає голова АК I рівня щодо присв. вищої кв.кат. (відповідність (не відповідність) раніше присвоєній в.кат), або присвоєння педзвання (відповідність раніше присвоєному званню (не відповідність.))(згідно з п.3.9) Приклад . АК I р. порушує клопотання перед АК II р. про невідповідність ПП раніше присвоєній вищій кв.категорії та про присвоєння йому II кв.категорію. Рішення щодо відповідності (не відповідності) займаній посаді, атестація за умови, встановлення тариф. розрядів для даного ПП в ЗНЗ, ДНЗ, позашк. приймає лише АК I рівня П.2.12 підпункт 3 після слів «педагогічних звань» доповнити словами (про відповідність раніше присвоєним педагогічним званням)»

відповідність раніше присвоєним педагогічним званням)	
2.13. Атестаційні комісії <u>II рівня</u> мають право: 1) <u>атестувати на відповідність займаній посаді методистів районних (міських) методичних кабінетів (центрів), працівників районних (міських) навчально-методичних кабінетів (центрів) психологічної служби системи освіти (далі - працівники районних (міських) кабінетів (центрів)), завідувачів та консультантів районних психолого-медико-педагогічних консультацій, педагогічних працівників навчальних закладів і установ, у яких не створено атестаційні комісії;</u> 2) присвоювати кваліфікаційні категорії "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям) <u>працівникам районних (міських) кабінетів (центрів);</u> 3) присвоювати кваліфікаційні категорії, педагогічні звання (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям) <u>педагогічним працівникам навчальних закладів і установ у яких не створено атестаційні комісії;</u>	права АК II рівня атестація <u>на відповідність займаній посаді:</u> методистів у випадку наявності таких кабінетів (центрів), зав. та конс. ПМПК ПП н.з., в яких менше 15 осіб присвоєння спец, другої, першої категорії (відповідність (невідповідність) раніше присвоєним) працівникам райметодкабінетів присвоєння всіх кв.категорій (атестувати на відповідність(невідповідність) раніше присвоєним), педзвань, встановлення тариф.розрядів ПП н.з., в яких менше 15 осіб і не створені АК I рівня

4) <u>присвоювати кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії"), присвоювати педагогічні звання за клопотанням атестаційних комісій I рівня;</u> 5) <u>порушувати клопотання перед атестаційними комісіями III рівня</u> про присвоєння педагогічним працівникам районних (міських) кабінетів (центрів) кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії" та педагогічного звання "практичний психолог-методист" (для практичних психологів цих кабінетів (центрів); або про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії, педагогічному званню 6) розглядати апеляції на рішення атестаційних комісій I рівня.	присвоювати вищу категорію (на відповідність(невідповідність) раніше присвоєній), присвоювати (відповідність(невідповідність) раніше присвоєним) педзвання за клопотанням АК I категорії АК I рівня подає клопотання (письмове) на ім'я голови АК II рівня про присвоєння, або відповідність(невідповідність) раніше присвоєній вищій категорії (в тому числі пр.психологи, соц.педагоги) та педзванню. П.2,13 підпункт 5 після слів «(для практичних психологів цих кабінетів(центрів) доповнити словами « або про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії, педагогічному званню» У випадку подання апеляції в АК II, III рівня
2.14.Атестаційні комісії <u>III рівня</u> мають право: 1)атестувати на відповідність займаній посаді <u>завідувачів та консультантів</u> республіканської (Автономна Республіка	права АК III рівня

Крим), обласних, Київської та Севастопольської міських психолого-медико-педагогічних консультацій;

2) атестувати на відповідність займаній посаді педагогічних працівників навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів) психологічної служби системи освіти, професійно-технічної освіти, навчальних закладів культури і мистецтв Автономної Республіки Крим та відповідних обласних, Київського та Севастопольського міських навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів), присвоювати їм кваліфікаційні категорії (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям), педагогічне звання "практичний психолог-методист" (**атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню « практичний психолог-методист»**)

3) присвоювати кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" педагогічним працівникам районних (міських) кабінетів (центрів) (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії"), присвоювати практичним психологам педагогічне звання "практичний психолог-методист",

П.2.14. підпункт 2 слова «(для практичних психологів)»замінити словами «(атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню « практичний психолог-методист»

підпункт 3 після слів « практичний психолог-методист»

доповнити словами «(атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню «практичний психолог-методист»»

(атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню «практичний психолог-методист») за поданням атестаційних комісій II рівня; 4) присвоювати кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії"), присвоювати педагогічні звання (атестувати на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням) педагогічним працівникам навчальних закладів, що перебувають в <u>управлінні</u> Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, органів управління освіти і науки <u>обласних</u>, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших відповідних структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади за клопотанням атестаційних комісій цих закладів; 5) розглядати апеляції на рішення атестаційних комісій I та II рівнів.	підпункт 4 після слів « присвоювати педагогічні звання» доповнити словами «(атестувати на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням)» Атестацію практичних психологів, соціальних педагогів ЗНЗ ДНЗ на вищу категорію та педзвання комісія III рівня не проводить апеляцію ПП подає лише у випадку незадоволення його рішенням, прийнятим після розгляду апеляції АК II рівня
2.15. Для об'єктивного оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників атестаційні комісії всіх рівнів можуть створювати експертні групи.	

III. Організація та строки проведення атестації

3.1.Щороку до 10 жовтня керівники навчальних та інших закладів, працівники яких атестуються, подають до відповідних атестаційних комісій списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, із зазначенням строків проходження підвищення кваліфікації. У цей самий строк до атестаційних комісій подаються заяви педагогічних працівників про позачергову атестацію, про перенесення строку атестації, подання керівника або педагогічної ради закладу про присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності.

Працівники, включені до списків осіб, які підлягають черговій атестації, мають право подати до атестаційної комісії заяви про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду)

На серпневому засіданні педради слід ознайомити ПП із списком ПП, які підлягають черговій атестації згідно із перспективним графіком атестації.

Списки директор подає АК I рівня з врахуванням перспективного графіка атестації, списки підписує керівник і ставить дату (до 10.10).

Заяву ПП подає в АК I рівня у випадку позачергової атестації на підвищення кв.категорії або перенесення терміну атестації (разом із підтверджуючим документом про неможливість пройти атестацію цього року)

ПП може подати заяву про присвоєння більш вищої кат.(тариф.роз.) і при черговій атестації.

Керівник (педрада) подає клопотання про присвоєння кв.категорії чи педзвання окремим ПП, які, на їх думку заслуговують цього, або якщо ПП понизив рівень професійної діяльності.

Якщо АК I рівня не створена, то такі списки, заяви, клопотання подаються в АК II рівня.

В абзаці I слова «результатів попередньої атестації та» виключити, доповнити пункт абзацом другим такого змісту:

	«Працівники, включені до списків осіб, які підлягають черговій атестації, мають право подати до атестаційної комісії заяви про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду)»
3.2. До 20 жовтня атестаційна комісія затверджує списки педагогічних працівників, які атестуються, графік роботи атестаційної комісії, приймає рішення щодо перенесення строку чергової атестації. Рішення про перенесення атестації може прийматися атестаційними комісіями і в інші строки» <u>Працівники, що атестуються, ознайомлюються з графіком проведення атестації під підпис.</u>	АК на засіданні до 20.10. (наприклад 18.10.) затверджує розгорнуті списки ПП, які атестуються, графік роботи АК. На списках та графіку голова АК ставить гриф «Затверджую», та дата затвердження (без печатки); ці списки та графік можуть бути як додатки до протоколу засідання АК. <u>Графік</u> проведення атестації за підписом директора (із зазначеною датою підсумкового засідання АК) підписують всі ПП, які атестуються (і ті, що підлягають черговій або позачерговій атестації, і ті, щодо яких подала клопотання педрада чи керівник). На цьому ж засіданні приймається рішення про перенесення термінів чергової атестації через вагомі причини, які зазначаються в протоколі і підкріплюються відповідним документом, наданим ПП із заявою про перенесення.

	Перенесення терміну вирішує лише АК І рівня. Рішення про перенесення терміну може бути прийняте і в інші строки. П.3,2 після І абзацу доповнити абзацом другим : «Рішення про перенесення атестації може прийматися атестаційними комісіями і в інші строки»
3.3. Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи <u>до 15 березня</u> <u>вивчає</u> педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування уроків (навчальних занять), позаурочних (позанавчальних) заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, студентів, курсантів, слухачів, вихованців (далі-учні) з предмета (дисципліни), що викладає педагогічний працівник, ознайомлення з навчальною документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків, його участь у роботі методичних об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи, тощо.	до 15.03. члени АК (між якими на першому засіданні розподілені обов'язки): - вивчають діяльність ПП, - описують досвід, - узагальнюють результати КР, олімпіад, рівень навч. досягнення учнів, - відвідують уроки та позакласні (позаурочні) заходи, - узагальнюють участь ПП в метод. роботі, фахових конкурсах (можна доручити головам ШМО подати таку інформацію), - ознайомлення з навч. документацією. Всі вивчені АК матеріали відображаються в подальшому в ат.л.

Керівник видає наказ про підсумки вивчення досвіду. Розгляд атестаційних характеристик педрадою не передбачений.

Підсумкове засідання АК I рівня проводить у період 16.03. – 01.04.

П.3.3 викласти у такій редакції:

Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи до 15 березня вивчає педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування уроків (навчальних занять), позаурочних (позанавчальних) заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, студентів, курсантів, слухачів, вихованців (далі-учні) з предмета (дисципліни),що викладає педагогічний працівник, ознайомлення з навчальною документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків,його участь у роботі методичних об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи, тощо.

3.4. <u>Керівник навчального та іншого закладу до 1 березня подає до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період.</u> Характеристика повинна містити оцінку виконання педагогічним працівником <u>посадових обов'язків</u>, відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі методичних об'єднань, інформацію про виконання рекомендацій, наданих попередньою атестаційною комісією, тощо. Педагогічний працівник <u>не пізніше як за десять днів до проведення атестації ознайомлюється з характеристикою під підпис.</u>	До 01.03. (наприклад, 26.02.) АК проводить засідання, ознайомлюється з поданими директором характеристиками діяльності кожного ПП, який атестується, приймає рішення («характеристики пед. діяльності ПП взяти до відома та врахувати під час атестації»). У х-ці обов'язково вказується про виконання ПП посадових обов'язків («посадові обов'язки виконує у повному обсязі або «до виконання посадових обов'язків є певні зауваження») Якщо АК I рівня в н.з. не створена, то керівник цього н.з. подає до 01.03. характеристики на кожного ПП, який атестується, в АК II рівня ПП ознайомлюється з характеристикою директора, тому в ній має бути рядок «Ознайомлений (дата) (підпис)». Дата ознайомлення – не пізніше 10 днів до підсумкового засідання АК, зазначеного в графіку проведення атестації.
3.5. Атестація педагогічних працівників здійснюється атестаційними комісіями у такі строки: <u>комісіями I рівня – до 1 квітня, II рівня – до 10 квітня, III рівня - до 25 квітня.</u>	строки підсумкового засідання АК: I рівня: 16.03. – 01.04. II рівня: 02.04. – 10.04. III рівня: 11.04. – 25.04.

3.6.Засідання атестаційної комісії проводиться у присутності працівника, який атестується. Під час засідання атестаційної комісії педагогічний працівник має право давати усні та письмові пояснення, подавати додаткові матеріали щодо своєї професійної діяльності.

«За рішенням атестаційної комісії атестація може бути проведена за відсутності працівника, якщо він не з'явився на засідання атестаційної комісії з об'єктивних причин (службове відрядження, територіальна віддаленість, тривала хвороба та інші причини, що перешкоджають присутності на засіданні) і дав на це письмову згоду, за винятком випадків атестації працівників, стосовно яких порушено питання про невідповідність займаній посаді.

У разі неявки педагогічного працівника, який атестується, на засідання атестаційної комісії без поважних причин комісія після з'ясування причин неявки може провести атестацію за його відсутності.

ПП повинен бути на засіданні, але може бути і відсутнім з поважних причин ..на що дає письмову згоду,. щоб атестували за його відсутності. Якщо без поважних причин відсутній--комісія теж атестує

ПП має право представити додатково атест. матеріали, давати усні, письмові пояснення

П.3.6 доповнити абзацами 2 та 3 такого змісту:

«За рішенням атестаційної комісії атестація може бути проведена за відсутності працівника, якщо він не з'явився на засідання атестаційної комісії з об'єктивних причин (службове відрядження, територіальна віддаленість, тривала хвороба та інші причини, що перешкоджають присутності на засіданні) і дав на це письмову згоду, за винятком випадків атестації працівників, стосовно яких порушено питання про невідповідність займаній посаді.

У разі неявки педагогічного працівника, який атестується, на засідання атестаційної комісії без поважних причин комісія після з'ясування причин неявки може провести атестацію за його відсутності.

3.7. Засідання атестаційної комісії оформлюється <u>протоколом, який підписується всіма присутніми на засіданні членами атестаційної комісії</u> Члени атестаційної комісії можуть у письмовій формі викласти окрему думку щодо рішення атестаційної комісії, яка додається до протоколу. Книга протоколів засідань атестаційної комісії повинна бути прошнурована, пронумерована і засвідчена підписом керівника закладу (органу управління освітою) та скріплена печаткою.	Книга протоколів! Вимоги до її оформлення. Всі протоколи засідання АК в книзі підписуються всім присутніми члени АК П.3.7. абзац 2 викласти у такій редакції: «Члени атестаційної комісії можуть у письмовій формі викласти окрему думку щодо рішення атестаційної комісії, яка додається до протоколу»
3.8. Засідання атестаційної комісії є правомочним, якщо на ньому присутні не менш як 2/3 її членів. Рішення атестаційної комісії приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів атестаційної комісії. У разі однакової кількості голосів «за» і «проти» приймається рішення на користь працівника, який атестується.	Голосування проходить відкритим або таємним голосуванням. Положення не містить вимог до форми голосування. Проста більшість-із 8 членів 5- «за». П3.8 слова «шляхом таємного голосування більшістю присутніх на засіданні її членів» замінити словами - «простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів атестаційної комісії»
3.9. <u>За результатами атестації атестаційні комісії приймають такі рішення:</u> 1) педагогічний працівник відповідає займаній посаді;	голосувати на засіданні АК необхідно окремо за кожне прийняте рішення щодо окремого ПП Приклади записів в атест.листах: «Не відповідає раніше присвоєній кв.кат «.спец.І кат». Присвоїти кв. кат. «спец. ІІ кат».

2) присвоїти педагогічному працівнику кваліфікаційну категорію ("спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії", "спеціаліст вищої категорії");

3) педагогічний працівник відповідає (**не відповідає**) раніше присвоєній кваліфікаційній категорії ("спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії", "спеціаліст вищої категорії");

4) присвоїти педагогічному працівнику педагогічне звання ("викладач-методист", "учитель-методист", "вихователь-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник гуртка-методист", "старший викладач", "старший учитель", "старший вихователь", "майстер виробничого навчання I категорії", "майстер виробничого навчання II категорії");

5) порушити клопотання перед атестаційною комісією II, III рівнів або атестаційною комісією центрального органу виконавчої влади (залежно від підпорядкування навчального та іншого закладу, в якому створено атестаційну комісію I рівня) про присвоєння педагогічному працівнику кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії" **та/або педагогічного звання або про відповідність працівника раніше присвоєній кваліфікаційній категорії**

П 3.9. підпункт 3 після слова «відповідає» доповнити словами «не відповідає»

підпункт 5 після слів «спеціаліст вищої категорії»

доповнити словами « та/або педагогічного звання або про відповідність працівника раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії , та/або відповідність працівника раніше присвоєному педагогічному званню»

підпункт 6 викласти у такій редакції: «6) педагогічний працівник відповідає (не відповідає) раніше присвоєному педагогічному званню»

«старший вихователь» присвоюється лише в ДНЗ вихователям-методистам за посадою (п. 2 ст. 32 ЗУ «Про дошкільну освіту»)

«спеціаліст вищої категорії , та/або відповідність працівника раніше присвоєному педагогічному званню; 6) педагогічний працівник відповідає (не відповідає) раніше присвоєному педагогічному званню; 7) педагогічний працівник <u>відповідає займаній посаді за умови</u> виконання ним заходів, визначених атестаційною комісією; 8) педагогічний працівник <u>не відповідає займаній посаді.</u>	Атестований за умови. Умова дається на І рік і впливає із характеристики про виконання пос. обов'язків. Наступна переатестація через рік. очевидно, це стосується «спеціалістів»
3.10. <u>Рішення атестаційної комісії повідомляється педагогічному працівнику одразу після її засідання під підпис.</u> На кожного педагогічного працівника, який атестується, оформлюється атестаційний лист у двох примірниках за формою згідно з додатком, один з яких зберігається в особовій справі педагогічного працівника, а <u>другий не пізніше трьох днів після атестації видається йому під підпис.</u>	рішення АК, дата проведення вписується в ат.л. від руки (як і кількість голосів «за», «проти», «утрим»), на цьому ж засідання ПП підписується в ат.л. про ознайомлення з рішенням необхідно завести книгу видачі ат.л., в якій ПП підписуються про отримання на руки ат.л. (не пізніше 3-х днів після підсумкового засідання АК)
3.11.<u>Педагогічний працівник визнається таким, що відповідає займаній посаді, якщо:</u> 1)<u>має освіту</u>, що відповідає вимогам, визначеним нормативно-правовими актами у галузі освіти; 2) <u>виконує посадові обов'язки</u> у повному обсязі; 3) <u>пройшов підвищення кваліфікації.</u>	три обов'язкові умови відповідності педпрацівника займаній посаді Якщо одна із умов не відповідає, ПП атестується як такий, що не відповідає займаній посаді. ПЗ.11 підпункт 1 слово «відповідну» виключити»

3.12.<u>У разі виявлення окремих недоліків у роботі педагогічного працівника, які не вплинули на якість навчально-виховного процесу, атестаційна комісія може прийняти рішення про відповідність працівника займаній посаді за умови виконання ним заходів, визначених АК.</u>	лише за умови виявлення <u>окремих недоліків</u>, що <u>не впливають</u> на якість НВП, можна прийняти таке рішення. АК складає заходи, визначає терміни їх виконання, призначає строк атестації – через рік.
3.13.<u>Особи, прийняті на посади педагогічних працівників після закінчення вищих навчальних закладів, атестуються не раніш як після двох років роботи на займаній посаді.</u>	ПП, який призначений на посаду в н.з. і вже має вищу педагогічну освіту, може бути включений в графік чергової атестації, коли матиме стаж два роки на даній посаді, і такому ПП за результатами атестації може бути присвоєно II кв.категорія або «спеціаліст»,
3.14. <u>На час перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (якщо дитина потребує домашнього догляду - до досягнення дитиною шестирічного віку) за педагогічними працівниками зберігаються кваліфікаційні категорії (тарифні розряди), педагогічні звання. Час перебування у таких відпустках не враховується при визначенні строку чергової атестації.</u>	між атестаціями має пройти 5 років без врахування часу перебування ПП у вказаній відпустці; на засіданні АК I рівня приймається рішення і вносить в протокол про відтермінування строку чергової атестації даного ПП на час, який вона перебувала у відпустці (ст. КЗпПУ) із збереження кв.категорії (тарифного розряду), пед..звання даному ПП; при виході ПП з даної відпустки керівник видає наказ про те, що ПП приступив до виконання посадових обов'язків та про оплату її праці згідно із раніше присвоєною категорією (тариф.розрядом)

3.15.<u>Атестація педагогічного працівника, який підлягає черговій атестації, може бути перенесена на один рік у випадку тривалої тимчасової непрацездатності або при переході працівника у рік проведення чергової атестації на роботу до іншого навчального закладу та з інших поважних причин.</u> За такими працівниками до наступної чергової атестації зберігаються встановлені попередньою атестацією кваліфікаційні категорії (тарифні розряди), педагогічні звання.	заяву ПП подає особисто в АК до 10 жовтня разом із документом, який підтверджує неможливість його атестації в цьому навч.році. АК приймає до 20.10. рішення: «Перенести термін чергової атестації ПП.... на 1 рік у зв'язку із: (вказується причина з посиланням на підтверджуючі документи). Таке рішення комісія може прийняти і в інший час. На основі рішення АК керівник видає наказ про перенесення терміну та збереження категорії (тариф.розряду), педзвання, подає цей наказ в бухгалтерію.
3.16.<u>Чергова атестація педагогічних працівників, які поєднують роботу з навчанням у вищих навчальних закладах за напрямами (спеціальностями) педагогічного профілю, за їх згодою може бути відстрочена до закінчення навчання. Присвоєні їм попередньою атестацією кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання зберігаються до чергової атестації.</u>	ПП, який навчається у ВНЗ (заочна, дистанційна форма) за напрямами педагогічного профілю, подає в АК до 10.10 заяву про відтермінування його чергової атестації до завершення навчання у ВНЗ та довідку з ВНЗ про його навчання за педагогічним профілем. АК приймає рішення про відстрочення атестації до 20.. року (року закінчення навчання, тобто, якщо закінчує навчання у 2013р., то в 2013/14н.р. цього ПП включають в графік атестації); на підставі рішення АК директор видає наказ про перенесення атестації та збереження категорії (тар.розряду), педзвання на термін навчання ПП.

3.17. За працівниками, які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі) <u>зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії</u> та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.	П.3.17 викласти у такій редакції:: «За працівниками, які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі) <u>зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії</u> та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу Термін атестації не може вийти за межі 2 років. Тому заяву треба подавати в наступному навч. році. Зберігаються категорії, а не тарифні розряди?
3.18. Педагогічні працівники, які працюють у навчальних закладах <u>за сумісництвом або на умовах строкового</u> трудового договору, атестуються на загальних підставах. При сумішенні працівниками педагогічних посад в одному навчальному закладі їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад	П.3.18 доповнити абзацом 2 такого змісту: « При сумішенні працівниками педагогічних посад в одному навчальному закладі їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад» Приклад : вчитель і педагог-організатор, керівник гуртка атестується з кожної посади.

	Коли в основній школі і за сумісництвом - одна посада , то ПП не атестується, різні предмети і посади - атестується
3.19. Педагогічним працівникам <u>іноземних держав</u>, яких прийнято на роботу до навчальних та інших закладів, <u>за наявності відповідних міжнародних договорів</u> між Україною та іноземними державами, з яких вони прибули, атестаційні комісії приймають рішення про присвоєння кваліфікаційної категорії, яка відповідає категорії, встановленій їм за попереднім місцем роботи.	за умови наявності міждержавного договору і нострифікації диплому в МОНУ
3.20.<u>Вчителі та викладачі, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. .Неохідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з предметів інваріантної складової змісту загальної середньої освіти</u>	категорія і відповідна оплата поширюється для вчителів на інші предмети за умови проходження курсів з цих інших предметів інваріантної складової ; якщо на час атестації ПП представив посвідчення про курси лише з основного предмету викладання, то категорія поширюється лише на цей предмет. Після проходження курсів з іншого предмету ПП подає посвідчення керівнику, а керівник своїм наказом доручає бухгалтерії здійснювати оплату за встановленою категорією і на цей інший предмет з наступного дня після закінчення курсів (в бухгалтерію з наказом додається копія посвідчення про курси, завірена керівником). Під час курсів в

	ЛОППО можна їх проходити з кількох предметів одночасно; ПП, які атестовані до 2011р.і викладають 2 і більше предметів, зберігається оплата за встановленою категорією до наступної атестації, навіть якщо вони не пройшли з усіх предметів курси((п.3 наказу МОН,молоді та спорту України № 1473 від 20.12 2012) Для ПП 2012р. атестації поширюється вимога цієї статті. П.3.20 викласти у такій редакції: <u>3.20.Вчителі та викладачі, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з предметів інваріантної складової змісту загальної середньої освіти</u>
3.21.Особи з повною вищою педагогічною освітою або іншою повною вищою освітою, прийняті на посади педагогічних працівників за спеціальностями, фахівці з яких не готувалися вищими навчальними закладами або	вчителі христ.етики, ЗВ, основ здоров'я, та інші, які мають вищу педагогічну, або іншу вищу освіту і прийняті після введення в дію ЗУ «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», атестуються

підготовлені у недостатній кількості, за умови проходження ними підвищення кваліфікації, атестуються як такі, що мають відповідну освіту.	як фахівці. Перелік цих предметів подає головне управління у відповідному листі.
<u>3.22.За педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі,</u> зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації. <u>За педагогічними працівниками, які переходять на посади методистів, вихователів-методистів,</u> зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після переходу на посаду методиста або вихователя-методиста. При переході педагогічного працівника з методичної установи на педагогічні посади до навчального закладу за ним зберігається присвоєна раніше кваліфікаційна категорія до наступної атестації.	при переході ПП категорія, звання зберігаються до наступної атестації (врахувати п. 3.15); а звання, якщо інша посада? при переході ПП на посаду методиста, вихователя-методиста зберігається попередня категорія, але не пізніше ніж 2 роки атестація на посаді методиста проводиться через 1-2 роки при переході ПП з методичної установи на педпосаду-категорія зберігається до наступної атестації П 3.22 викласти у такій редакції: <u>За педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі,</u> зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації. <u>За педагогічними працівниками, які переходять на посади методистів, вихователів-методистів,</u>

	зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після переходу на посаду методиста або вихователя-методиста. При переході педагогічного працівника з методичної установи на педагогічні посади до навчального закладу за ним зберігається присвоєна раніше кваліфікаційна категорія до наступної атестації---Так при переході з посади вчителя на посаду педагога-організатора ----зберігається кв.категорія до наступної атестації. При переході на посаду керівника гуртка тарифікується по найвищому тариф розряду, якщо до цього мав вищу кв.кат. Не пізніше ніж через два роки, тобто через рік!
3.23. Педагогічні працівники, <u>яким у міжатестаційний період присуджено наукові ступені або присвоєно вчені звання</u>, атестуються без попереднього проходження підвищення кваліфікації, якщо їх діяльність за профілем збігається з присудженим науковим ступенем або присвоєним вченим званням	без курсів атестація відбувається лише у випадку, коли вчені звання присуджені у міжатестаційний період та діяльність ПП за профілем збігається зі званням, ступенем П.3.23 після слів « підвищення кваліфікації» доповнити словами «якщо їх діяльність за профілем збігається з присудженим науковим ступенем або присвоєним вченим званням»

3.24.<u>Контроль за додержанням порядку проведення атестації педагогічних працівників здійснюється керівниками навчальних та інших закладів, органів управління освітою, де створено атестаційні комісії.</u>	
IV. Умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій 4.1.<u>Атестація на відповідність займаний посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій</u> проводиться щодо вчителів та викладачів усіх спеціальностей, а також щодо вчителів-дефектологів, методистів, вихователів, вихователів-методистів, соціальних педагогів, практичних психологів, логопедів, вчителів-логопедів, завідувачів логопедичними пунктами, педагогів-організаторів, концертмейстерів, художніх керівників, музичних керівників, інструкторів з фізкультури, праці та слухових кабінетів, <u>які мають вищу педагогічну або іншу вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра (далі - повна вища освіта), зокрема:</u> <u>вчителі</u> - повну вищу педагогічну освіту з предметів, які викладають; <u>вчителі початкових класів</u> – повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю початкова освіта, початкове навчання або	відповідність посаді і присвоєння категорій за наявності вказаної освіти: з предметів, які викладають !!!

які мають дві освіти, одна з яких – вища педагогічна за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста (до введення в дію Закону України "Про освіту" (у редакції Закону України від 23.03.96 N 100/96-ВР - середня спеціальна освіта) (далі - неповна вища освіта) або вищу педагогічну з цієї самої спеціальності за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра (далі - базова вища освіта) та повну вищу педагогічну освіту за іншим фахом;

вчителі-дефектологи(логопеди, сурдопедагоги, тифлопедагоги, олігофренопедагоги) - повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності дефектологія (логопедія, сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка) або корекційна освіта (за нозологіями);

викладачі професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації - повну вищу педагогічну освіту або іншу повну вищу освіту та пройшли спеціальну педагогічну підготовку;

соціальні педагоги - повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності соціальна педагогіка;

педагоги-організатори - повну вищу педагогічну освіту незалежно від спеціальності;
методисти методичних кабінетів (центрів), інститутів післядипломної освіти, професійно-технічних, позашкільних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації - повну вищу педагогічну або іншу фахову освіту з напряму методичної роботи;
практичні психологи - повну вищу освіту зі спеціальності практична психологія, психологія;
завідувачі логопедичними пунктами, логопеди - повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності корекційна освіта;
вихователі груп продовженого дня загальноосвітніх навчальних закладів, вихователі шкіл-інтернатів та професійно-технічних навчальних закладів - повну вищу педагогічну освіту;
вихователі-методисти, вихователі дошкільних навчальних закладів - повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності дошкільна освіта, дошкільне виховання або які мають дві освіти, одна з яких - неповна вища педагогічна або базова педагогічна з цієї самої спеціальності, а друга - повна вища педагогічна освіта за іншим фахом;

П.4.1 8 абзац викласти у такій редакції: «методисти методичних кабінетів (центрів), інститутів післядипломної освіти, професійно-технічних, позашкільних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації - повну вищу педагогічну або іншу фахову освіту з напряму методичної роботи»;

вихователі ГПД атестуються окремо на даній посаді

викладачі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання), концертмейстери - повну вищу фахову освіту або які мають дві освіти, одна з яких – неповна вища фахова або базова фахова освіта, а друга - повна вища педагогічна освіта відповідного спрямування;

художні керівники - повну вищу фахову освіту або які мають дві освіти, одна з яких - неповна вища або базова освіта з цієї самої спеціальності, а друга - повна вища педагогічна освіта за іншим фахом;

музичні керівники дошкільних навчальних закладів - повну вищу музично-педагогічну освіту або які мають дві освіти, одна з яких - неповна вища або базова музична освіта, а друга - повна вища педагогічна освіта за іншим фахом;

інструктори з фізкультури - повну вищу фахову педагогічну освіту (для дошкільних навчальних закладів-- повну вищу фахову педагогічну освіту або які мають повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю дошкільна освіта);

інструктори слухових кабінетів навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом - повну вищу педагогічну

Абзац 16 викласти у такій редакції: « **інструктори з фізкультури** - повну вищу фахову педагогічну освіту (для дошкільних навчальних закладів-- повну вищу фахову педагогічну освіту або які мають повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю дошкільна освіта)»

освіту за спеціальністю дефектологія (сурдопедагогіка) або корекційна освіта (за нозологіями); <u>інструктори з праці</u> - повну вищу фахову педагогічну освіту.	
4.2. За результатами атестації педагогічним працівникам присвоюються кваліфікаційні категорії: "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії", "спеціаліст вищої категорії".	
4.3. Кваліфікаційна категорія "спеціаліст" присвоюється педагогічним працівникам з повною вищою освітою, діяльність яких характеризується: здатністю забезпечувати засвоєння учнями навчальних програм; знанням основ педагогіки, психології, дитячої та вікової фізіології; знанням теоретичних основ та сучасних досягнень науки з предмета, який вони викладають; <u>використанням інформаційно-комунікаційних технологій</u>, цифрових освітніх ресурсів у навчально-виховному процесі; вмінням вирішувати педагогічні проблеми; вмінням установлювати контакт з учнями (вихованцями), батьками, колегами по роботі; додержанням педагогічної етики, моралі.	якщо ПП з повною вищою освітою за фахом проходить атестацію вперше, то може претендувати на II кв.категорію, проте, у випадку виявлення АК невідповідності професійної діяльності даного ПП вимогам до II кв.категорії, АК приймає рішення про присвоєння йому кв.категорії « спеціаліст» П.4.3 слова «які раніше не атестувалися й» та «студентами, курсантами, слухачами, вихованцям (далі-учні)» виключити Доповнити пункт абзацом 2 такого змісту:»Випускникам вищих навчальних закладів, які отримали повну вищу освіту, при прийомі на роботу встановлюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст»

Випускникам вищих навчальних закладів, які отримали повну вищу освіту, при прийомі на роботу встановлюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст».	
4.4.Кваліфікаційна категорія "спеціаліст другої категорії" присвоюється педагогічним працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією "спеціаліст", та які постійно вдосконалюють свій професійний рівень; використовують диференційований та індивідуальний підхід до учнів; володіють сучасними освітніми технологіями, методичними прийомами, педагогічними засобами, різними формами позаурочної (позанавчальної) роботи та їх якісним застосуванням; застосовують інноваційні технології у навчально-виховному процесі; знають основні нормативно-правові акти у галузі освіти; користуються авторитетом серед колег, учнів та їх батьків.	відповідність вимогам до категорій має розкриватись в атестаційному листі із зазначенням конкретних фактів, прикладів П.4.4 після слова «позаурочної» доповнити словом (позанавчальної)»
4.5.Кваліфікаційна категорія "спеціаліст першої категорії" присвоюється педагогічним працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією "спеціаліст другої категорії", та які використовують методи компетентнісно-орієнтованого підходу до організації	П.4.5 слова «компетентно орієнтованого» замінити словом «компетентнісно-орієнтованого»

навчального процесу; володіють технологіями творчої педагогічної діяльності з урахуванням особливостей навчального матеріалу і здібностей учнів; впроваджують передовий педагогічний досвід; формують навички самостійно здобувати знання й застосовувати їх на практиці; уміють лаконічно, образно і виразно подати матеріал; вміють аргументувати свою позицію та володіють ораторським мистецтвом.	
4.6. Кваліфікаційна категорія "спеціаліст вищої категорії" присвоюється працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією "спеціаліст першої категорії", та які володіють інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх використовують та поширюють у професійному середовищі; володіють широким спектром стратегій навчання; вміють продукувати оригінальні, інноваційні ідеї; застосовують нестандартні форми проведення уроку (навчальних занять), активно впроваджують форми та методи організації навчально-виховного процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів; вносять пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу в навчальному закладі.	для присвоєння цієї категорії необхідно довести, що ПП відповідає вимогам, слід розкрити його педагогічну діяльність за всіма напрямками (що загалом складає 25 позицій) П.4.6 після слова «уроку» доповнити словами «(навчальних занять)»

4.7 <u>Присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації здійснюється послідовно.</u> Педагогічні працівники, які <u>в міжатестаційний період</u> підготували <u>переможців III етапу</u> всеукраїнських або міжнародних учнівських та студентських олімпіад з базових навчальних предметів; <u>переможців III етапу</u> всеукраїнських або міжнародних спортивних змагань; переможців всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед учнів професійно-технічних навчальних закладів, <u>переможців</u> всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів <u>Малої академії наук</u>, а також педагогічні працівники, які <u>стали переможцями або лауреатами конкурсів фахової майстерності</u>, що проводяться центральними органами виконавчої влади, мають наукові ступені, вчені або почесні звання, <u>якщо їх діяльність за профілем збігається з наявним науковим ступенем</u>, ученим (почесним) званням, <u>атестуються без додержання послідовності в присвоєнні кваліфікаційних категорій та строку проведення позачергової атестації.</u>	категорії присвоюються послідовно, підвищення категорії може відбутись позачергово через два роки за заявою ПП, або за поданням керівника, педради якщо виконуються умови, зазначені в даному п., то можна не дотримуватись послідовності присвоєння кв.категорій (не йде мова про педзвання)
4.8.<u>Педагогічні працівники, які не мають повної вищої освіти й працюють на посадах педагогічних працівників,</u>	якщо ПП працює на педагогічній посаді, маючи неповну вищу (базову) педосвіту, і паралельно навчається у ВНЗ,

після отримання відповідної повної вищої освіти атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії "спеціаліст другої категорії" за наявності стажу роботи на педагогічній посаді не менше двох років; "спеціаліст першої категорії" - не менше п'яти років; "спеціаліст вищої категорії" - не менше восьми років.

За педагогічними працівниками, які отримали другу повну вищу педагогічну освіту й перейшли на посаду за отриманою спеціальністю, зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після переходу на іншу посаду.

4.9. Спеціалісти, які перейшли на посади педагогічних працівників до професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації з виробництва або сфери послуг, а також науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, які перейшли на педагогічні посади, атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії "спеціаліст другої категорії"

здобуваючи повну вищу освіту за даним фахом, то після завершення ВНЗ вони можуть атестуватись на кв. категорії із збереженням послідовності їх присвоєння з дотриманням вимог цього п. щодо стажу роботи на даній посаді (без курсів перші 5 років атестується не лише молодий спеціаліст, а також і ПП, який закінчив ВНЗ заочно)

П.4.8 доповнити абзацом 2 такого змісту: «За педагогічними працівниками, які отримали другу повну вищу педагогічну освіту й перейшли на посаду за отриманою спеціальністю, зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після переходу на іншу посаду»

П.4.9 викласти у такій редакції: «Спеціалісти, які перейшли на посади педагогічних працівників до професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації з виробництва або сфери послуг, а також науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, які перейшли на педагогічні посади, атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії "спеціаліст

за наявності не менше двох років стажу роботи на виробництві, у сфері послуг або стажу науково-педагогічної діяльності; "спеціаліст першої категорії" - не менше п'яти років; "спеціаліст вищої категорії" - не менше восьми років.	другої категорії" за наявності не менше двох років стажу роботи на виробництві, у сфері послуг або стажу науково-педагогічної діяльності; "спеціаліст першої категорії" - не менше п'яти років; "спеціаліст вищої категорії" - не менше восьми років .
<u>4.10.Педагогічні працівники з повною вищою педагогічною або іншою повною вищою освітою, які до набрання чинності Законами України "Про дошкільну освіту", "Про загальну середню освіту", "Про професійно-технічну освіту", "Про вищу освіту" працювали й продовжують працювати у навчальних та інших закладах не за фахом, атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.</u>	набрання чинності законами: ЗУ «Про дошкільну освіти» - 02.08.2001р. ЗУ «Про загальну середню освіту» - 23.06.1999р. якщо ПП прийняті на педагог. посаду до вказаного строку і має будь-яку вищу освіту, то вважається таким, що має відповідну освіту за умови, якщо вони працювали і продовжують працювати в н.з. до набуття чинності вказаних законів П.4.10 слово «безперервно» виключити
<u>4.11.Педагогічним працівникам, які не мають повної вищої освіти, а також керівникам гуртків, секцій, студій, інших форм гурткової роботи, працівникам, які працюють на посадах майстра виробничого навчання; культорганізатора; акомпаніатора; екскурсовода; інструктора з туризму; помічника директора з режиму, старшого чергового з режиму, чергового з режиму у загальноосвітніх школах та професійних училищах соціальної реабілітації; асистента</u>	встановлення тарифного розряду (відповідність раніше встановленому) вказаній категорії ПП відбувається кожних 5 років під час чергової атестації, з врахуванням Єдиної сітки; тарифний розряд встановлюється з врахуванням вказаних у цьому п. вимог (останнє речення п. 4.11). Основна увага – на рівень його кваліфікації.

вчителя-реабілітолога; консультанта психолого-медико-педагогічної консультації, <u>незалежно від рівня здобутої ними освіти</u> за результатами атестації <u>встановлюються тарифні розряди</u>. При встановленні тарифного розряду враховуються освітній рівень працівника, професійна компетентність, педагогічний досвід, результативність та якість роботи, інші дані, які характеризують його професійну діяльність.	
V. Умови та порядок присвоєння педагогічних звань 5.1. За результатами атестації педагогічним працівникам, які досягли <u>високих показників у роботі</u>, присвоюються педагогічні звання: "викладач-методист", "учитель-методист", "вихователь-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник гуртка-методист", "старший викладач", "старший учитель", "старший вихователь", "майстер виробничого навчання I категорії", "майстер виробничого навчання II категорії".	присвоєння (відповідність раніше присвоєним) педзвань відбувається лише за поданням керівника або педради
5.2. Педагогічні звання "викладач-методист", "учитель-методист", "вихователь-методист", "практичний психолог-методист", "педагог-організатор-методист", "керівник	умови присвоєння педзвань для присвоєння «вихователь-методист» також необхідне рішення вченої ради ЛОППО

гуртка-методист" можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" (для педагогічного звання "керівник гуртка-методист" – найвищий тарифний розряд та повну вищу освіту), здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти. Педагогічне звання <u>"вихователь-методист" може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізкультури дошкільних навчальних закладів.</u>	<i>Методичні розробки подаються лише на присвоєння цих звань!</i> П.5.2. абзац 1 після слів « професійними об'єднаннями викладачів» додати словами «професійно-технічних та»
5.3.Педагогічні звання "старший викладач", "старший учитель", "старший вихователь" можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційні категорії "спеціаліст вищої категорії" або "спеціаліст першої категорії" та досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують передовий педагогічний досвід, беруть активну участь у його	«старший вихователь» - лише вихователям-методистам ДНЗ (п. 2 ст. 32 ЗУ «Про дошкільну освіту»)

поширенні, надають практичну допомогу іншим педагогічним працівникам.	
5.4.Педагогічним працівникам, які мають базову або неповну вищу педагогічну освіту, можуть присвоюватися педагогічні звання "вихователь-методист» (для музичних керівників, інструкторів з фізкультури та вихователів дошкільних навчальних закладів), "старший учитель", "старший вихователь", якщо стаж їх педагогічної діяльності становить <u>не менш як 8 років та якщо вони мають найвищий тарифний розряд.</u>	умови присвоєння педзвання за наявності базової (неповної вищої) педагогічної освіти – педстаж 8 років, найвищий тарифний розряд Додавлено посади до присвоєння звання «вихователь-методист»в ДНЗ П.5.4 слова «(для вихователів дошкільних навчальних закладів)» замінити словами «(для музичних керівників, інструкторів з фізкультури та вихователів дошкільних навчальних закладів)»
5.5.Педагогічне звання "майстер виробничого навчання I категорії" може присвоюватися майстрам виробничого навчання, які на високому професійному рівні володіють методикою практичного навчання, ефективно застосовують її у роботі та мають стаж роботи на займаній посаді не менш як 8 років і яким встановлено найвищий тарифний розряд.	
5.6.Педагогічне звання "майстер виробничого навчання II категорії" може присвоюватися майстрам виробничого навчання, які добре володіють методами і прийомами виробничого навчання, майстерно застосовують їх у	

роботі та мають стаж роботи на займаній посаді не менш як 5 років і яким встановлено найвищий тарифний розряд.	
	присвоюється педзвання один раз, .з повторною атестацією через 5 років на відповідність раніше присвоєному або не відповідність П.5.7 виключити
VI. Рішення атестаційних комісій та порядок їх оскарження 6.1.У разі прийняття атестаційною комісією позитивного рішення <u>керівник закладу або органу управління освітою протягом п'яти днів після засідання</u> атестаційної комісії <u>видає відповідний наказ</u> про присвоєння кваліфікаційних категорій (встановлення тарифних розрядів), педагогічних звань. Наказ у <u>триденний строк</u> доводиться до відома педагогічного працівника під підпис та подається в бухгалтерію для нарахування заробітної плати (з дня прийняття відповідного рішення атестаційною комісією).	наказ видається не пізніше 5-ти днів після підсумкового засідання АК після видання наказу не пізніше 3-х днів наказ подається для ознайомлення ПП (підпис під наказом) та в бухгалтерію для оплати тобто, не пізніше, ніж через 8 днів після засідання АК наказ подається для ознайомлення ПП під підпис і в бухгалтерію
6.2.У разі прийняття атестаційною комісією рішення про відповідність працівника займаній посаді <u>за умови виконання певних заходів</u>, спрямованих на усунення виявлених недоліків, атестаційна комісія у встановлений	АК напередодні (враховуючи попередньо вивчену систему ПП, характеристику, подану керівником,недоліки, вказані в ат.л.) розробляє заходи, вписує їх в ат.л., визначає

нею строк, але не більше одного року ,проводить повторну атестацію з метою перевірки їх виконання та приймає рішення про відповідність або невідповідність працівника займаній посаді.	терміни виконання цих заходів та строки повторної атестації П.6.2 після слова «строк» доповнити словами « але не більше одного року»
6.3.У разі прийняття атестаційною комісією <u>рішення про невідповідність педагогічного працівника займаній посаді</u> керівником навчального чи іншого закладу або органу управління освітою може бути прийнято рішення про розірвання трудового договору з додержанням вимог законодавства про працю. Розірвання трудового договору за таких підстав допускається у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу, яка відповідає його кваліфікації, у тому самому закладі (установі). Наказ про звільнення або переведення працівника за його згодою на іншу роботу за результатами атестації може бути видано <u>лише після розгляду його апеляцій</u> (у разі їх подання) атестаційними комісіями вищого рівня з дотриманням законодавства про працю.	звільнення у відповідності до ст. 40 п. 2, ст. 43 КЗпПУ, лише після апеляції (якщо вона подана) та після письмової відмови ПП переходити на іншу роботу в межах даного н.з. Наказ про звільнення видається лише після розгляду апеляцій АК вищого (II, III) рівня і прийняття ними рішень

6.4.Педагогічні працівники у десятиденний строк з дня вручення атестаційного листа мають право подати апеляцію на рішення атестаційної комісії до атестаційної комісії вищого рівня.	ат.л. вручається через 3 дні після підсумкового засідання АК, тому апеляцію може подати ПП впродовж 13 днів після підсумкового засідання
6.5.Апеляція на рішення атестаційної комісії I рівня подається до атестаційної комісії II рівня. Апеляція на рішення атестаційних комісій I та II рівнів може бути подана до атестаційної комісії III рівня.	терміни подання апеляції в АК III рівня
6.6. <u>Рішення атестаційних комісій можуть бути оскаржені до суду.</u>	оскарження в суд подається лише після розгляду і прийняття відповідного рішення апеляційної комісією вищого рівня
6.7.Апеляція подається у письмовій формі безпосередньо до атестаційної комісії вищого рівня або направляється <u>рекомендованим листом</u>. В апеляції на рішення атестаційної комісії має бути зазначено: найменування атестаційної комісії, до якої подається апеляція; прізвище, ім'я, по батькові та посада (місце роботи) особи, яка подає апеляцію, її місце проживання; у чому полягає необґрунтованість рішення атестаційної комісії, що оскаржується; перелік документів та інших матеріалів, що додаються; дата подання апеляції. Апеляція підписується	в даному п. зазначені вимоги до оформлення апеляції, яка надсилається в АК II (або III) рівня рекомендованим листом

особою, яка її подає. До апеляції додається копія атестаційного листа.	
<u>6.8.Атестаційні комісії, до яких подаються апеляції, розглядають їх у двотижневий строк та приймають такі рішення:</u> 1)про відповідність працівника займаній посаді та скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня; 2)присвоїти відповідну кваліфікаційну категорію та скасувати рішення атестаційної комісії нижчого рівня; 3)присвоїти відповідне педагогічне звання та скасувати рішення атестаційної комісії нижчого рівня; 4) залишити рішення атестаційної комісії без змін, а апеляцію без задоволення	рішення АК по суті надісланої апеляції вписується в атестаційний лист (у 2-тижневий термін з дня надходження апеляції) таке рішення може мати одне із чотирьох формулювань, зазначених в цьому пункті
<u>6.9.Апеляції на рішення атестаційних комісій розглядаються за участю осіб, які їх подали, крім випадків, коли вони у письмовій формі відмовилися від особистої участі у розгляді апеляцій або не з'явилися на її засідання.</u>	АК вищого рівня повинна повідомити н.з. про дату розгляду апеляції і запросити на це засідання ПП, який подав апеляцію; проте, ПП може письмово відмовитись від своєї присутності, в цьому випадку його письмова заява на ім'я голови АК (що розглядає апеляцію) має бути передана в цю АК завчасно, до дня розгляду апеляції; тоді апеляція розглядається за відсутності цього ПП

6.10. Питання атестації педагогічних працівників, не врегульовані цим Типовим положенням, вирішуються атестаційними комісіями III рівня відповідно до чинного законодавства України.	
--	--

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти

О.В.Єресько